

Damunt aquestes línies, Bartomeu Vera i Mas. A sobre, una imatge dels seus pares i diferents instantànies històriques de les més de 300 que acompanyen aquest llibre d'Oliver.

Text: **N. Martí**

PALMA David Oliver feia feina en aquest mateix diari quan el 1997 sortí la notícia que la *Balear*, una barca de bou datada de 1924, havia estat declarada Bé d'Interès Cultural. Pocs dies després arribà a la redacció una carta manuscrita: era d'un antic pescador, Bartomeu Vera i Mas (1926-2005), que havia conegut l'embarcació i en volia fer un parell d'apreciacions. Fou a partir d'aquí que el jove periodista i el veterà pescador iniciaren una relació epistolar que ara ha acabat desembocant en el llibre *La mar quotidiana. Cartes d'un pescador*, publicat per l'editor Miquel Font.

Així, amb la memòria d'aquest pescador cataliner, podem transportar-nos fins a aquella Palma "de gent de bona fe", on les peixateres anunciaven la mercaderia amb "una caragola de mar"; en *Mata-rates* muntà el primer quiosquet a la vorera de la mar; les platges de Can Barbarà i s'Aigo Dolça tenien un canyissar per separar els homes de les dones; les prostitutes es concentraven a la platja de davall la Seu; i els joves "s'ho passaven bé" al castell de Bellver on, si t'hi enganxaven "fent manetes, et posaven una multa de vint-i-cinc pessetes; i si hi feies l'acte sexual en pagaves cent".

Però també és la història d'un ofici i d'un tarannà que ha quedat "silenciat" amb el pas del temps.

“Hem idealitzat les barques, però hem oblidat el pescador”

David Oliver publica la seva correspondència amb Bartomeu Vera, qui des del barri de Santa Catalina visqué una mar molt diferent de la dels nostres dies

David Oliver.

El llibre començà a néixer després de la declaració de la *Balear* com a BIC, quan Vera escrigué una carta al diari amb certes precisions

“Ha arribat un moment que hem idealitzat el món de les barques però ens hem oblidat del pescador”, diu Oliver. “La generació posterior a la de Bartomeu ja no en sap res de l'ofici. No s'ha transmès més de pares a fills perquè és una cultura que ha quedat soterrada, associada a la fam i a la misèria”. El mateix Vera ho reconeix en una de les cartes: “Els pescadors d'ara pensaran que d'ençà que estic jubilat em posen en contra seva, però quan pescava

ja veia venir aquest caos i per això no vaig voler que cap dels meus fills continués en l'ofici. Els vaig ensenyar les pesqueres i la manera de treballar; i al segon, que ho volgué provar, li ho vaig llevar del cap”.

Oliver i Vera intercanviaren una seixantena de cartes que aquest darrer li envià de manera desordenada. “És curiós perquè ell, abans de contactar amb mi, ja tenia escrites una mena de memòries que després complementava mentre m'escrivia”, diu l'autor, que ha recopilat la informació de manera temàtica i l'ha contextualitzada en cada un dels seus apartats, ja sigui la família, el

barri, la Guerra Civil, els anys de la fam, la feina a la mar i la barca. Precisament en aquests dos darrers àmbits, el llibre aporta molts de detalls de com eren les diferents embarcacions de l'Illa i quines tècniques empraven per pescar en cada una de les circumstàncies històriques, naturals i personals. Bartomeu Vera morí el 2005 i no pogué veure complet el llibre. Tot i això, el seu llegat ha quedat plasmat no només en aquest volum, sinó també en el llaüt propietat d'Oliver, que ha restaurat els darrers anys amb les indicacions del pescador i que podria ser el protagonista de la propera obra del periodista. •